

Ashes of Time

Yönetmen: Kar Wai Wong

Senaryo: Louis Cha, Kar Wai Wong

Oyuncular: Brigitte Lin (Mu-rong Yin / Mu-rong Yang), Maggie Cheung (The Woman), Leslie Cheung (Ou-yang Feng)

1994 / Hong Kong, Tayvan / Kanton Çincesi, Çince / 100'

*"She said the root of Man's problems is memory;
without a past everyday would be a new beginning"*

1994 yapımı orijinali yandıktan sonra 2008 yılında yeniden montajı yapılan ve izleyiciye sunulan *Zamanın Külleri (Ashes of Time, 2008)*'nin, tüm ayrıntılarıyla bir Wong Kar-Wai başyapıtı olduğu söylenebilir. Jin Yong (Louis Cha)'ın kitabı *The Legend of the Condor Heroes*'un karakterlerinden esinlenen Kar-Wai kitabın aksine Wu-Xia'ların duygusal yönüne ağırlık veriyor ve seyircisine yine kendisine özgü lirik anlatımı tercih ederek bir melodram sunuyor.

Esinlendiği karakterlerin hikayelerinden çok psikolojilerine odaklanması nedeniyle kitabın hayranlarının tepkisini de çeken yönetmen yine de ana çatıya sadık kalıyor. Jainghu evrenini stilize bir görsellikle beyazperdeye uyarlarken lirizmi, hikayeye yedirerek güçlü bir anlatım yakalıyor. Mevsimlere ayırdığı hikayeyi birincil anlatımla yansıtmayı tercih eden Kar-Wai, anlatıcı olarak Ou-Yang Feng karakterini kullanmayı seçiyor.

Geçmişini ardında bırakarak bir çöle yerleşen Ou-Yang Feng burada silahşörlere iş bulmaları için arabuluculuk yapmakta ve aldığı komisyonlarla geçimini sağlamaktadır. Yılda bir kez Huang Yaoshi tarafından ziyaret edilmektedir. Feng'in bir yılını konu alan film baharın gelmesiyle başlar ve Huang Yaoshi içilmesi halinde hafızayı silen bir şarapla her sene yaptığı gibi batıdan gelir. Huang'ın gidişyle Feng geçmişle baş başa kalır ve seyirci de onunla beraber hafıza labirentinde bir yolculuğa başlar.

Geçmişin tozlu raflarından bir bir seçilerek seyirciye sunulan anılarla, Christopher Doyle'un adeta gerçeküstü renkleriyle ve Frankie Chan'ın filmin dokusunu pekiştiren mistik müzikleriyle bilinçaltının ıssız ürkütücülüğü ve hafızanın karmaşık koridorları arasında sürreal bir hikaye tasvir ediliyor. Mevsimlerin değişimi ve ay döngüsü ile karakterlerin ruh hallerini ve psikolojik tahlillerini başarıyla yansıtan yönetmen, hikayenin altmetnine Budizm felsefesini incellemeyle işlemekten geri durmuyor. Yin ve Yang'ın sonsuz dansı film boyunca çöl ve su, kadın ve erkek, ışık ve gölge imgeleriyle sembolize ediliyor. Sırasıyla Güney & Kuzey, Doğu & Batı'nın efendisi olan karakterlerin zıtlıkları, birbirini hatırlatsa dahi farklı yolları tercih eden kadınların benzerliklerinden ziyade farklılıkları, hatta alter-egoya sahip olan karakterin kendisiyle çatışmasıyla bu mesaj yineleniyor.

Filmin temelini oluşturan psikolojik analiz ve Budist felsefe dışında seyirci sırasıyla tüm karakterlerin pişmanlıklarına, umutlarına ve "kendilerini gerçekleştirme çabaları"na tanık oluyor. Bununla beraber epik hikayelerde genellikle göze çarpan iyi/kötü ayrımından ziyade Kar-Wai idealizmden uzak bir profil çizmeyi tercih ediyor. Mercek altına alınan Feng karakterinin tasvirinde dahi dışarıdan bakan bir gözden ziyade karakterin kendisiyle hesaplaşması göze çarpıyor.

Dolgun altmetniyle ve şiirsel anlatısıyla *Martial Arts* filmlerinin içinde son derece özgün bir yere sahip olan *Zamanın Külleri*; dağın arkasında ne olduğunu merak edenler ve unutamadıklarını hatırlamayı tercih edenler için Christopher Doyle'un mükemmele yakın görüntüleri, Wong Kar-Wai'nin benzersiz anlatım tekniği ve film ile bütünleşen müzikleriyle beraber bir ziyafet vaat ediyor.

Sevghian Oruçoğlu